

ANSVARSTAGANDE

ETT HÅLLBART NOBIA

Nobia har ett grundläggande ansvar för att upprätthålla och utveckla en hållbar verksamhet på alla plan. Hållbarhetsarbetet tar sin utgångspunkt i koncernens ekonomiska, miljömässiga och sociala påverkan. Det övergripande ansvarstagandet är baserat på lönsamhet, minskad klimatpåverkan samt ett generellt ansvarsfullt företagande.

Nobias viktigaste intressenter är kunder, medarbetare, leverantörer, samarbetspartners och ägare. En grundläggande styrka i verksamheten ur ett hållbarhetsperspektiv är att produkterna till största del består av trä, vilket är en förnybar råvara. Nobia eftersträvar att produkterna som säljs och distribueras ska tillgodose såväl kundernas behov som alla gällande miljöaspekter.

Överlag är Nobias miljöpåverkan relativt liten, såväl vad gäller produkter som tillverkningsprocess. Inte desto mindre strävar bolaget efter att minska miljöpåverkan genom att begränsa användningen av farliga kemikalier, hushålla med resurser, införa mer effektiva uppvärmningssystem samt transportoptimering.

Företagets produktutveckling, tillverkning och distribution sker i huvudsak i Europa. Nobia har således merparten av sin verksamhet i länder där man generellt har kommit långt vad gäller affäretik, mänskliga rättigheter och arbetsvillkor. Nobias medarbetare och partners ska i sitt arbete följa de principer som beskrivs i företagets uppförandekod.

Viktiga händelser under 2013

- Fabriken i Stemwede avyttrades under året och data från denna enhet har exkluderats i årets redovisning, vilket påverkar jämförbarheten för Nobias hållbarhetsrelaterade indikatorer mellan åren 2012 och 2013. Exkluderandet av enheten i Stemwede har påverkat nyckeltalen som anges per skåp negativt eftersom denna fabrik producerade relativt sett stora volymer.

- Koncernens koldioxidutsläpp per producerat skåp minskade med 3 procent justerat för avyttringen av verksamheten i Stemwede.
- Antalet genomförda leverantörsgrensningar ökade markant och uppgick under året till 61.
- Produktionsenheten i Farsø uppnådde en ISO14001-certifiering.
- En ny medarbetarundersökning genomfördes.
- En ny ledarskapsakademi lanserades.
- Över 100 ledare genomgick utbildning i företagets nya uppförandekod.

Styrdokument

Nobias styrelse antog i februari 2013 en uppförandekod som omfattar samtliga medarbetare i koncernen. Även Nobias samarbetspartners, det vill säga leverantörer, franchisetagare, återförsäljare och konsulter omfattas av uppförandekoden och förväntas följa dess principer. Bland de områden som regleras i uppförandekoden kan nämnas affärsprinciper, mänskliga rättigheter, arbetsförhållanden samt miljöhänsyn.

Utöver uppförandekoden finns en operativ inköpsrutin, vilken bland annat omfattar en leverantörsutvärdering. Ansvar för utvärderingen av leverantörer är organiserat i koncernens centrala inköpsteam och följs upp med respektive leverantör.

Nobia har även andra policys som styr specifika hållbarhetsområden, som till exempel en skogspolicy, vilken riktar sig till leverantörer av trämaterial.

SOCIALT

ANSVAR

Nobias framgång är till stor del beroende av medarbetarnas prestationer och möjligheter att möta förändringar. Företagets ansvar omfattar medarbetarnas arbetsmiljö och lärande samt ett generellt ansvarsfullt affärsbeteende.

Nobia har 6 544 medarbetare i 13 länder. Under året minskade antalet anställda med 390, vilket till största del förklaras av besparingsåtgärder samt avyttringen av Optifit, som vid ingången av året hade 225 medarbetare.

Gemensamma processer

Utvecklingsarbetet mot ett enhetligt Nobia fortsatte under året och bland annat genomfördes medarbetarsamtal där individuella mål och utvecklingsplaner togs fram. Införandet av denna process började för tjänstemän, men har under 2013 även etablerats för medarbetare inom produktion och logistik.

Verksamhetsutveckling

Nobias nya medarbetarundersökning, MyVoice, lanserades 2013. Undersökningen startade i de skandinaviska länderna samt inom centrala koncernfunktioner, för att sedan fortsätta i hela koncernen 2014. Resultatet ligger till grund för ett fortsatt förbättringsarbete inom arbetsklimat, ansvarsfullt affärsbeteende, ledarskap, teamarbete, kundvärde, effektivitet, motivation och målstyrning.

Kompetensutveckling

Många av koncernens enheter erbjuder kompetensutveckling i egen regi så att anställda får lära sig om bland annat produkter, försäljning, design och ritningssystem. Detta sköts av företagets interna utbildningscenter, bland andra Magnet Training Academy i Storbritannien, Hygena Training Academy i Frankrike samt HTH Training Academy i Danmark. Ett antal koncerngemensamma initiativ har också fortsatt under 2013, exempelvis erbjuds en online-baserad språkutbildning för all personal.

Ledarförsörjning

Nobia försöker i möjligaste mån tillämpa intern rekrytering och befordran inom företaget. För koncernens fortsatta framgång är det viktigt att identifiera och utveckla talanger internt. Koncernen har en centralt styrd ledarförsörjningsprocess, där omkring 400 personer har bedömts med målet att identifiera ledarpotential, utvecklingsbehov samt framtida succionslösningar.

Ledarskapsutveckling

Ett koncernövergripande ledarskapsprogram, Nobia Leadership Acceleration Program, genomfördes. Ett inslag i detta utbildningsprogram var att koncernledningen valde ett antal verkliga affärsutmaningar som Nobia står inför. Dessa utmaningar låg till grund för projektarbeten som genomfördes inom ramen för programmet.

Under 2013 har även en ny ledarskapsakademi lanserats. Där erbjuds ledare möjlighet till fördjupade kunskaper i bland annat projektledning och förändringsledning. Under året har över 80 medarbetare deltagit i akademiens program.

Säker arbetsplats

Nobia arbetar enligt en nollvision vad gäller arbetsplatsolyckor och arbetsrelaterade skador. Förebyggande åtgärder vidtas för att minimera risken för olyckor, skador och sjukfrånvaro. Arbetsplatserna kontrolleras regelbundet för att säkerställa en säker arbetsmiljö och att nödvändig utrustning finns på plats. Antalet arbetsplatsrelaterade olyckor uppgick under året till 80 (125).

Införande av uppförandekod

Under året implementerades en ny uppförandekod, bland annat genom workshops med övningar. Uppförandekoden finns tillgänglig på det koncerngemensamma intranätet, översatt till sju språk samt på Nobias hemsida. För att säkerställa efterlevnad har en anonymiserad kommunikationskanal inrättats dit medarbetare kan rapportera händelser som man misstänker bryter mot uppförandekoden.

Leverantörskedjan

Leverantörer kontrolleras och utvärderas enligt koncernens riktlinjer för miljö, arbetsmiljöförhållanden, sociala och etiska frågor. Samtliga leverantörer måste följa lagar och krav samt FN:s deklaration om mänskliga rättigheter samt Nobias uppförandekod.

En leverantörsutvärderingsmall används, med ett inbyggt graderingssystem, där leverantörerna graderas. En låg gradering leder till korrigerande åtgärder eller till att en affärsrelation aldrig inleds. Utvärderingen syftar till att utveckla Nobias leverantörer och besvara frågor om kvalitets- och miljöledningssystem, produkter, sociala och etiska frågor samt hälso- och säkerhetsfrågor.

Revisioner av nya leverantörer samt de som bedöms innebära hög risk, prioriteras i detta arbete. Under 2012 och 2013 fokuserades leverantörsrevisionerna till Asien, och under 2013 granskades totalt 61 leverantörer (15) inom flera produkt-kategorier och länder. Totalt har Nobia över 850 leverantörer, varav det stora flertalet är baserade i Europa och cirka 5 procent (6) finns i Asien.

MILJÖ- ANSVAR

Nobias miljöpåverkan uppkommer främst vid tillverkning, ytbehandling, montering och transport av kök. På koncernnivå har fokusområden för miljöarbetet definierats och valda indikatorer är kopplade till dessa, men arbetet är integrerat i respektive enhets verksamhet.

Miljöcertifikat och riktlinjer

Nobiakoncernens produkter tillverkas i tolv fabriker samt en lagerenhet i åtta länder och alla anläggningar uppfyller de miljökrav som fastställs i varje land. Nobias tillståndspliktiga verksamhet i Sverige beskrivs närmare i Ekonomisk översikt på sidan 32.

Nio av produktionsanläggningarna är certifierade enligt miljöledningssystemet ISO14001. Denna certifiering innebär en årlig översyn av miljöpåverkan, etablering av nya mål och framtagning av specifika handlingsplaner. Av de anläggningar som inte är certifierade enligt ISO-standard återfinns två i Österrike och en i Norge.

Miljöarbete och fokusområden

Miljöarbetet inom Nobia är delegerat och integrerat i respektive affärs- eller produktionsenhets verksamhet. På koncernnivå sätts mål, inriktning och prioriteringar. Enheterna översätter sedan detta till egna miljömål och aktiviteter med de koncernövergripande direktiven som utgångspunkt.

På koncernnivå har ett antal områden definierats som prioriterade fokusområden för miljöarbetet:

- CO₂-utsläpp – transporter, uppvärmning och elektricitet för tillverkning.
- Energiförbrukning – både el- och värmeförbrukning.
- Materialval – trä och kemikalier.
- Ytbehandling – användning av vattenbaserad färg samt utsläpp från lösningsmedel.
- Avfall – återvinning och minskning.
- Förpackningar – volymer och typ av material.

Växthusgasutsläpp

Utsläpp av växthusgas orsakas främst av uppvärmning och nedkylning av lokaler, elektricitet för tillverkning samt av trans-

porter. För att minska såväl kostnader som miljöpåverkan, införs kontinuerligt mer moderna system för kylning, värmeåtervinning samt fläktsystem.

Nobia transporterar råmaterial och köksprodukter i huvudsak via lastbil. Därutöver kommer medarbetarnas resor. Av koncernens totala kostnader står transportkostnader för cirka 5 procent (5) och transporter är därmed en viktig post för resursoptimering och för arbetet med att minska koncernens klimatpåverkan.

Kartläggningar och analyser av transportflöden genomförs i nära samarbeten med speditörer, men också med hjälp av extern expertis, för att hitta ekonomiska och miljömässiga fördelar. En viktig del av arbetet med att reducera utsläpp av växthusgaser är lastoptimering, där så många monterade eller omonterade produkter som möjligt ska få plats utan att skadas. Ett annat fokusområde är hög kvalitet och leveranssäkerhet, eftersom felfria leveranser är positivt såväl ur miljösynpunkt som för Nobias kunder. Leveranssäkerheten under 2013 har i genomsnitt aldrig varit så bra jämfört med tidigare år.

Justerat för avyttringen av verksamheten i Stemwede minskade Nobias koldioxidutsläpp per producerat skåp med 3 procent under 2013. För 2014 antogs nya mål för transportkostnader och fyllnadsgrad samt för minskade koldioxidutsläpp från uppvärmning och tillverkning.

Energiförbrukning

El- och energiförbrukningen utgör ett annat prioriterat område i miljöarbetet. El och energi används främst till drift av produktionsutrustning, ventilation, fläktar, belysning och uppvärmning samt kylning av lokaler. Kostnader för el och energi utgör mindre än 1 procent (1) av Nobias totala kostnader. En del av arbetet med att minska el- och energianvändningen är att utbilda och engagera medarbetare i att hushålla med resurser. Andra åtgärder är byte av gammal utrustning mot ny, som drar mindre el, samt att fläktar förses med frekvensstyrning och värmeåtervinningssystem.

Material

Trä och träprodukter i form av spånskiva och MDF är huvudkomponenter i Nobias produkter. Under året uppgick mängden trä, spånskiva och MDF till cirka 182 tusen ton (196). Nobia strävar efter att öka

andelen trämaterial som är certifierat av Forest Stewardship Council (FSC), vilket under 2013 uppgick till 37 procent (31).

Nobias leverantörer av trä och träprodukter finns främst i Europa, men även i Asien. Samtliga virkesleverantörer informeras om koncernens policy avseende hållbart skogsbruk och måste underteckna en så kallad trädeklaration, som innehåller krav avseende:

- Efterlevnad av skogsbrukslagstiftning.
- Känt ursprung och uppgifter om källa.
- Inte illegalt avverkat virke, trä från intakta naturskogar eller med höga bevarandevärden, skogsmaterial från skyddade områden, virke från plantage i tropiska och subtropiska regioner och tropiska träslag annat än sådant som är FSC-certifierat.

Lösningsmedelsutsläpp till luft

För Nobia är reduktion av lösningsmedel en kärnfråga i miljöarbetet. Lösningsmedel används främst vid ytbehandling och i samband med rengöring av målningsanläggningar. En del i arbetet med att minska användningen av lösningsmedel är att öka användandet av vattenbaserad- och UV-härdande färg samt att minska antalet omställningar i produktionsutrustningar, vilket både minskar antalet rengöringstillfällen och höjer produktiviteten. Andelen vattenbaserad- och UV-härdande färg uppgick under året till cirka 58 procent (48).

Avfall

Träpall, wellpapp, krympplast och plastband är huvudkomponenter i det förpackningsmaterial som Nobia använder. Cirka 82 procent (90) av förpackningsmaterialet är återvinningsbart. Vid tillverkning av produkter uppkommer ett visst avfall, främst i form av träspill samt plastförpackningar och wellpapp från inkommande material och detta avfall skickas till återvinning eller förbränning. Annat avfall är till exempel färg, olja och rester efter rengöring som sorteras till förbränning eller deponi. Under året uppgick mängden träavfall till cirka 20 tusen ton (20). Mängden avfall exklusive träavfall uppgick till cirka 7 tusen ton (7), varav cirka 49 procent (43) gick till extern återvinning, cirka 44 procent (45) till deponi och förbränning, och cirka 8 procent (12) utgjorde farligt avfall.

MILJÖDATA

Växthusgasutsläpp, tusen ton CO₂

	Källa	2011 ¹⁾	2012	2013 ²⁾
Region Norden	Transporter	10,1	9,2	9,9
	Uppvärmning och tillverkning	31,8	32,6	32,9
Region Kontinentaleuropa	Transporter	4,8	7,5	3,4
	Uppvärmning och tillverkning	9,1	6,4	5,2
Region Storbritannien	Transporter	7,1	9,2	9,9
	Uppvärmning och tillverkning	7,9	7,2	8,1

Energianvändning, GWh

	Källa	2011 ¹⁾	2012	2013 ²⁾
Region Norden	El	42,6	42,2	41,3
	Energi	41,8	46,5	45,7
Region Kontinentaleuropa	El	11,7	21,3	17,4
	Energi	16,3	19,5	16,3
Region Storbritannien	El	15,3	14,7	15,5
	Energi	34,3	22,7	11,5

Material, tusen ton

	Typ	2011 ¹⁾	2012	2013 ²⁾
Trä och träprodukter	Trä, spånskiva och MDF	218,6	196,3	182,3
FSC-märkt trä och träprodukter	Trä, spånskiva och MDF	71,8	60,4	67,5

Lösningsmedelsutsläpp till luft, ton

	Typ	2011 ¹⁾	2012	2013 ²⁾
Region Norden	Flyktiga organiska ämnen	168,4	164,5	144,3
Region Kontinentaleuropa	Flyktiga organiska ämnen	42,3	39,9	33,2
Region Storbritannien	Flyktiga organiska ämnen	0,0	0,0	0,0

1) För 2011 ingår inte lagerenheten i Arras, Frankrike.

2) För 2013 ingår inte produktionsenheten i Stemwede, Tyskland.

Miljömärkta produkter

Flera av Nobias nordiska varumärken och produkter har Svanenmärkning. Marbodals, Noremas och Sigdals produkter är kontrollerade och certifierade av Svanen och innehåller ett minimum av skadliga kemikalier. Bedömningen görs utifrån en livscykelanalys, där varje produktgrupps miljöbelastning analyseras utifrån exempelvis energianvändning, vattenförbrukning, kemikalier och avfall.

- Luckmodeller certifierade av Svanen
- Luckmaterial av MDF-skiva med låga emissionsnivåer
- Stommateriell av spånskiva med extra låga emissionsnivåer
- Vatten- och UV-baserade färger som minskar användning och utsläpp av lösningsmedel
- Lim med ett minimum av farliga kemikalier

Dessutom finns i sortimentet:

- Energisnåla vitvaror
- Lösningar för barnsäkerhet
- Lösningar för effektiv källsortering och förvaring
- Lösningar i diskbänkskåp som förklar städning och förhindrar stora läckage

EKONOMISKT ANSVAR

Nobia skapar ekonomiskt värde för bolagets intressenter. Bolagets anställda får del i värdet genom löner och andra förmåner, leverantörer får betalt för gjorda inköp, kunder får högkvalitativa köksprodukter, stater och kommuner får skatteintäkter, och aktieägare får utdelning och värdeutveckling på sina aktier.

En viss del av det genererade värdet behålls också inom bolaget, och används till investeringar och utveckling av nya produkter. Nobias totala förädlingsvärde, det vill säga omsättningen minus kostnader för material och tjänster, uppgick under 2013 till 3 713 miljoner kronor (3 568).

Medarbetare

Vid utgången av 2013 var 6 544 (6 934) personer anställda i 13 länder; huvudsakligen i Europa. Anställningsvillkoren följer nationella lagar, regleringar och kollektivavtal samt är i linje med Nobias ersättningspolicy. Lönekostnaderna för 2013 uppgick till 2 240 miljoner kronor (2 351), medan sociala avgifter och pensionskostnader uppgick till 582 miljoner kronor (604).

Leverantörer

Kostnaden för varor och material är Nobias enskilt största kostnadslag, vilket bland annat omfattar inköp av råmaterial som spånskivor av trä, men även förädlade produkter som vitvaror och skåpinredningar. Under senare år har inköpsfunktionen centraliserats och organiserats efter kategoriansvar. Andelen inköp från lågkostnadsländer uppgick under året till 14 procent (13).

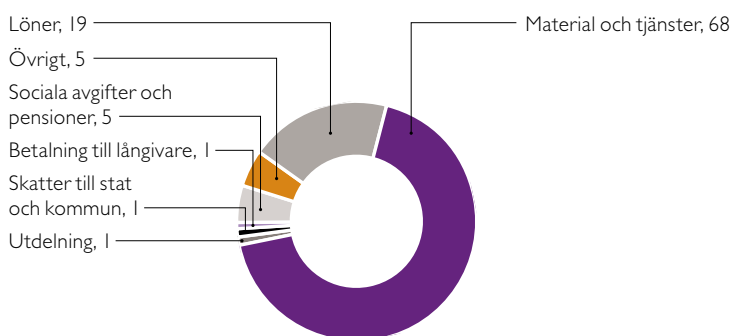
Samhället

Nobia bidrar till ekonomisk utveckling i de lokala samhällen där bolaget har verksamhet genom löner till de anställda, sociala avgifter och utbetalningar till pensionsfonder samt genom skatter till staterna i vilka bolaget är verksam. År 2013 betalade Nobia inkomstskatt till olika stater om totalt 159 miljoner kronor (155).

Aktieägare

Aktieägares kapital finansierar kapitalbasen, vilken används för att skapa värde. Som ersättning kan aktieägare få värdeutveckling samt aktieutdelning. Under 2013 utbetalades aktieutdelning avseende räkenskapsåret 2012 uppgående till totalt cirka 84 miljoner kronor.

Fördelning av koncernens kostnader, %

Nobias totala förädlingsvärde under 2013 uppgick till 3 713 miljoner kronor (3 568). Koncernens kostnader fördelades mellan bolagets intressenter enligt diagrammet ovan.

SAMMANFATTNING

GRI-indikatorer	Ekonomiska indikatorer, MSEK	2011 ¹⁾	2012	2013 ²⁾
EC1	Nettoomsättning	13 114	12 343	11 773
EC1	Rörelsekostnader (material och service)	9 391	8 775	8 060
EC1	Lönekostnader inkl sociala avgifter och pensioner	3 103	2 955	2 822
EC1	Skatter till stat och kommun	82	155	159
EC1	Betalning till långivare	56	54	53
EC1	Utdelning till aktieägare	–	–	84
EC1	Behålls i verksamheten	482	404	595

Miljömässiga indikatorer

EN1	Materialanvändning: Trä, tusen ton	219	196	182
EN1	Materialanvändning: Förpackningsmaterial, kg/skåp	1,4	1,4	1,2
EN2	Återvinningsbart förpackningsmaterial, %	89	90	82
EN3	Energiförbrukning: Elförbrukning, kWh/skåp	9,0	10,1	10,7
EN3	Energiförbrukning: Uppvärmning, kWh/skåp	11,9	11,5	10,6
EN16	Växthusgasutsläpp transporter, kg/skåp	2,8	3,4	3,3
EN16	Växthusgasutsläpp uppvärmning och tillverkning, kg/skåp	6,3	6,0	6,6
EN20	VOC-utsläpp, kg/100 lackade detaljer	6,2	5,1	3,8
EN22	Avfall (exklusive träavfall), kg/skåp	0,9	0,9	1,1
EN22	Träavfall, tusen ton	21	20	20

Sociala indikatorer

LA1	Medarbetare, genomsnittligt antal	7 475	7 355	6 690
LA1	Andel kvinnor, %	32	31	31
LA7	Arbetsrelaterade olyckor i produktionsanläggningar, antal	137	125	80
HR2	Granskade leverantörer och underleverantörer, antal	5	15	61

1) För 2011 påverkas de miljömässiga indikatorerna av att lagerenheten i Arras, Frankrike, inte ingår.

2) För 2013 ingår inte produktionsenheten i Stewede, Tyskland.

Hållbarhetsredovisningen är anpassad till GRI:s riktlinjer G3 och är en självdeklaration enligt nivå C. Redovisningen har inte varit föremål för översiktlig granskning eller revision av extern part. Miljödata, mätningar och nyckeltal redovisas per kalenderår och samlas in från samtliga av Nobiakoncernens produktionsenheter åtminstone en gång per år. Miljödata från leverantörskedjan redovisas inte. Nobias hållbarhetsfunktion organiseras under finansavdelningen och hållbarhetsrelaterade resultat rapporteras till högsta ledningen två gånger per år. För GRI-index, se www.nobia.se under Hållbart företagande.

